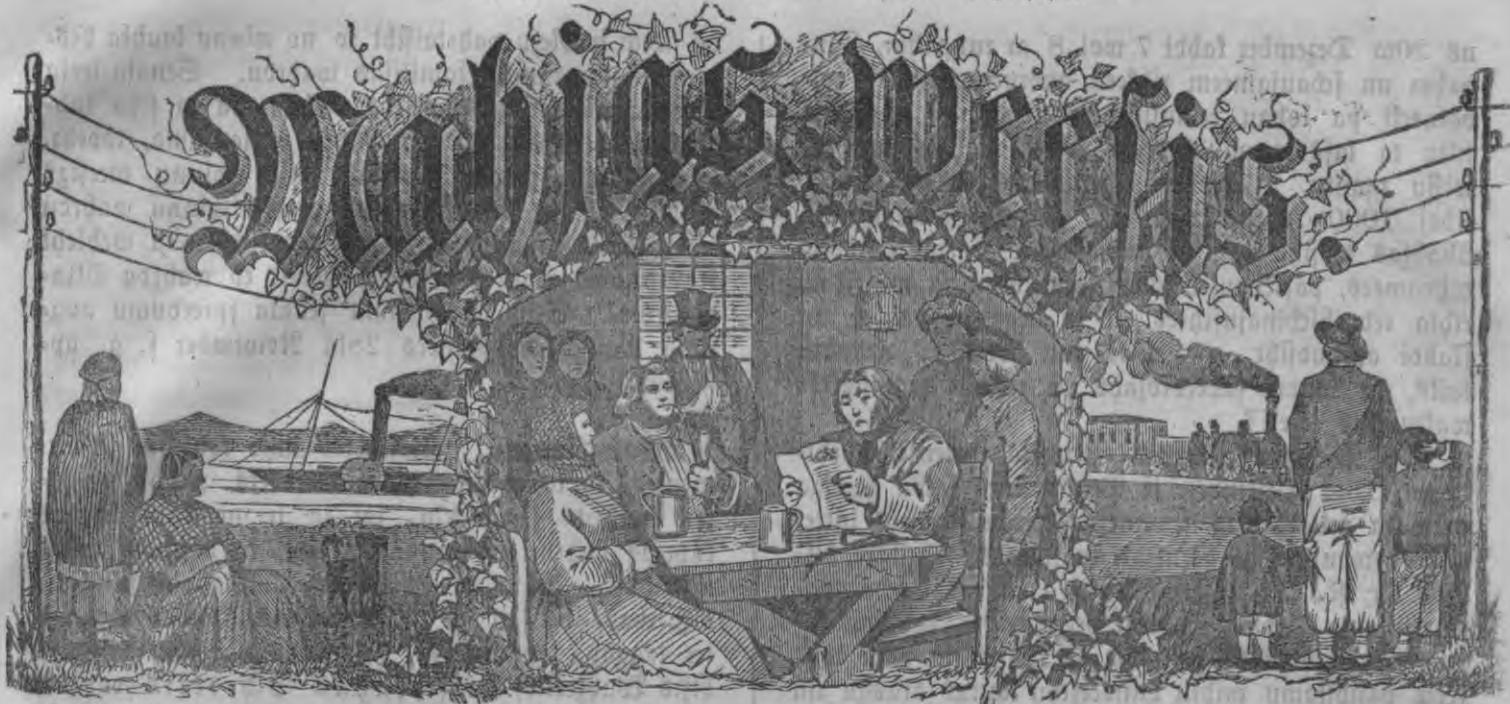

Ar pascha wisseschehliga augsta & eisera wehleschanu.

Nº 52.

Pirmdeenā 26. Dezember

1866.

Gekschsemmes finnas.

Kaisera wissangstaka manifeste.

No Deewa schehlastibas

Mehs Alekanders tas Ohtrais,

Kaisars un Patwaldineks wissu Kreewu, Pohku Lehninsch, Pinnussemmes Leelfirsts, u. t. j. pr. u. t. j. pr. u. t. j. pr.

pasluddinajam wisseem Muhsu ustizzameem pawalstneekeem: Muhsu lohti mihtohts Dehls un Krohnamantineeks, Besarewitsch Leelfirsts Aleksander Alek-sandrowitsch, ar Muhsu un Muhsu lohti mihtotas Augstas Gaspaschas, Kaiserenes Marias Alek-sandrow-nas atwehleschanu irr apnechmees laulibā dohtees ar Prinzeffi Mariu-Dagmar, Dabau Lehnina Meitu.

Mehs scho Winaa Kaisariskas Augstibas wehleschanobs, to ittin pilnigi Tam effam palahtwusch, apstiprindajam ar ihpaschu patilshchanu, un Deewa svehtibu peesaakdamu par scho Muhsu Tehwischlai firdij til lohti mihtu laulibas beedribu, schodeen seemas-pils katedralbasniza wissu garrigu un laizigu augstu fungu preelschā Winaa svehti effam saderrinajuschi ar to no Winaa isredsehtu Bruhti, kas wakkar peenehmuse Muhsu pareisi svehtu tizzibu un fanehmuse to swaidischchanu ar svehtu elji.

Scho Mums til preezigu notikkumu wisseem Sa-weem ustizzameem pawalstneekeem finnamu darridami, Mehs pawehlam scho Sawu lohti mihtota Dehla un Krohnamantineeka, Besarewitscha Leelfirsta Aleksandra Alek-sandrowitscha saderrinatu Bruhti, Lehnisch-Ligu Augstibu Prinzeffi Maria Dagmar, "pareisi tizzigu Leelfirsteni Maria Feodorowna" faukt ar to gohda-wahrdu „Kaisariska Augstiba.“

Dohs Pehterburgā 13tā Oktoberā 1866 pehz Kristus peedsimshanas un muhsu waldischanas diwazmitā gaddā.

Us to pirmu rakstu Kaisariska Majestete ar Pa-schu Augstu rohku parakstijuse:

(S. W.)

„Alekanders.“

(Schi augsta Kaisera wissangstaka manifeste us waldischanas pawehleschanu pa ohtreis' schē eedriketa ta-dehk, ta ta muhsu 43schā Kri. laffama ne-effot ristigi pahtultota bijuse.)

No Rihgas. 15tā Dezember deenā muhsu augstizeenigs general-gubernators Albedinski, lihds ar faru zeenigu gaspaschu no Pehterburgas pahrbrauza mahjā. — Lai paschā deenā Widsemmes general-superintendents Dr. A. Kristiani aisreisoja us Pehterburgu.

— Rihgas wahzu awises jau fenn runna pahdselu-zeltu, to griss taisht starp Rihgu, Zehshim, Walmeeru, Walku un Lehrpatu. Widsemmes deen-widdus pusses semkohpibas beedriba scho leetu gribbedama gruntigi pahrpreeft, islaiduse finnu, lai tai treschdeenā pehz jauna gadda us farunnashanobs Walmeera sapulzejotees neween schabs beedribas peederrigee, bet wissi tee, kam schi darrischhana firdi ruhp un kas warr labbu padohmu doht. Lai nu gan buhtu labbi, ta no latra widdus, kur eedshwotaji no scha dselsu-zelta kahdu labbumu kahro, weetneeki tiltu suhtiti us scho farunnashanobs. Kā prohtams, tad gan scho dselsu-zeltu negribb taisht teescham starp tahm peeminnetahm pilsfehtahm ween, bet to tā wilst, ka tas aiskemm tohs widdutschus, kur laudis jo wairak andeli kohpi un t. pr.

No Dinamindes pusses. Lai nakti no 19tas

us 20ta Dezember kahdi 7 woi 8 ar rungahm, stan-gahm un schaujameem rihskeem apbrunnojuschees raf-baineeli pa lohgu eelaufuschees netahlt no Spilwes tilta ta lafsmanna Andreas Meiss mahja, un tur wissu mantu, fa drehbes, gultu-drehbes un naudu, lihds 1000 rublus wehrtibā, gluschi islaupijuschi. Mahjas eedsihwotaji no rasbaineeku warras-darbeem bishdamees, paslehpuschees us seena-behnina un tik no rihta eedrohfschinajuschees eet to negantu pohstu un skahdi apraudsibit. — Woi tad weenreis' nebuhtu laiks, fa laudis fabeedrojahs un zeemöös few naktswaltneekus eezell?

No Pehterburas. Bettortā adwentes sveht-deenā, 18ta Dezember, tē Pehterbura sawa garriga ammata selta-kahsas swinneja Kreewu-semmes lutte-riksas ewangeliskas basnizas augstakais mahzitajs, bis-faps Dr. Karl Kristian Ulmann. Kad fcha aug-stizeenijama Tehwa wahrdu peeminnam, tad gan latris Latweets tuhlin sinnahs, fa runnajam pahr wissfeem pasihstamu mihiu Latweeschu tautas draugu un lohpeju un latris tam no wissas fids wehlehs wissu labbu, un fa lai Deews meecera- un preeka-sauliti ween leek spihdeht us winnu firmas galwas un lai pulkes ween kaisa winna atleekama muhscha zetta. Bit lohti tas augsti-zeenijams Tehws rubpejees un gahdajis neween pahr wissas Kreewu walsts ewan-geliskahm draudsehm, bet ihpaschi pahr Latweeschu tautas opgaismoschanu, to latris Latweets deesgan finna un to wissu tē peeminneht nesphejam. Tadeht lai schoreis' peecik ta ihsa finna, ko pahr scheem gohda-swehtkeem zaur telegrafu dabbujam. Peeminentā deenā biskapa fungam no wissahm pußehm dauds laimes-wehleschanas un gohda-parahdischanas sanah-tuschas. Augsta semmes-waldischana peeschkhruse leelaku gadda-eenahfschanu un us duffas-deenahm — kad nespheklā no ammata atsahotos — nosazzi-juse doht peenahkamu gadda-naudu jeb pensiju. Rihgas pilsfehta Winnu eezehlufe par sawu gohda-birgeri un Tehrpatas augsta skohla eezehlufe Deewa wahrdu mahzibas doftora gohdā. Bes ta sanahluschi 10,000 fudr. rubli, ar ko pateizigi draugi wezzam Tehwam par paleekamu peeminnu gribb eetaisibit stipendiu, tas irr tahdu lassi, no fa uszichtigeem studen-teem dohs gohda-malkas! Scho lassi tad nosauks par Ullmanna-stipendiu.

Wehl no Pehterburas. Mosslawas awises stahsta, fa Woloklasas kreise, Bjelokolpelas draudse, semneeki tiltahlt pee atsahschanas nahkuschi, fa nospre-duschi saweem behrneem slohlas gahdah un us sawa walsts-wezzaka paslubbina schanu 3 skohlas sawös zeemöös eetaisijuschi. 2trā Oktober skohlas ar leelu gohdu eeswehtitas un pee eeswehtschanas klahf bijuschi pats meera-teeflungs Beresailow, firsts Schachowski un 20 walstu-wezzakee, un 225 behrni no saweem wezzaleem tuhlin atvesti skohlas.

— La neganta fleplawa Dmitri Karakosowa brahki walvidamu senata-teefu pasemmigi luhguschi,

lai teem wehletu pahrtaisibit to no winnu brahka bes-deewigi apgahnitu familijas wahrdu. Senata-teefu augstam Keiseram preelschā liklu, fa ta fcho lub-dseju wehleschanahs gan buhtu paklausama, tapebz, fa tas leela grehka darritajs bijis winnu meesigs brahlis un ar sawu negantu grehku winnu wahrdu leelā kaunā eegahsis un tadeht teem warretu wehleht Karakosowa wahrda weetā peenemt to wahrdu Wladimirow. Scho walvidama senata spreediumu aug-stais Kungs un Keisers 28ta November f. g. ap-stiprinajis.

Wahzsemme. Klaweeres tahs kohschas instrumentes, ko taggad latris, ir semneeks, pastyst un katra mahzita feewischla, lai ta ir no faut kahdas fahrtas buhtu, proht tahs tā fist, fa dascham aufes aifriht — nav no eefahkuma jau tahdas pilnigas bijuschas, bet tik ar laiku tahdas, kahdas winnas irr taggad, tappuschas. Klaweeri virmais taisitajs bijis Wahzeetis, Krishjahn's Schreters wahrda, las arri lihds 1785tam gaddam par ehrgelneeku Nordhausenē bijis. Pirmahs klaweeres irr preelsch fahdeem 150 gaddeem eesahktas taisibit, un tad ar laiku jo pilnigakas un patihkamas zaur teem meiste-reem: Spehtu, Steinu, Lankru un Wagneru darritas, fa nu tahdus klaweeri meisterus wissur leelös pilsehtös atraddihs un spehletajus un spehletajas katra mahzitu kauschu nammā; bet sinnams, labbas klaweeres arri malka labbu naudu, jo arri tahdas klaweeres taisa, las 800 lihds 1000 rubulus un wehl wairak malka, bet arri skann ko skann, fa ko paklausites. Nihgā Trefelta lunga klaweeres es-foht skannigas un labbas. — n —

Mahjas weesa weenpadesmitais gads.

Kā tad, weenpadesmit gaddus Mahjas weests jau staiga pee saweem tauteescheem un preezigi warr faz-ziht, fa nav wis janopuhchahs, bet fa usturru un ruhmes dabbujis papilnam. Gohds Latweeschu tau-tai un apkauneschana teem, las falka, fa Latweeschu tauta esfoht nepateiziga tauta, las prahta-gaismu ap-simahdejohit un fa alli leenoht sawā mihiā wezzā tumfībā atpalkat, neewadami tohs, las winneem prahtru gribb apgaismoht un tohs pee gohda un lablahschanas waddiht u. t. pr. Lai nu gan katra tautā tah-dus laudis warram atraß, to mehr Mahjas weestim jaleezina, fa Latweeschu tauta, pats tautas leelums nav wis tahdi laudis, fa pahr teem brebz. Pat schinni' gaddā Mahjas weests wairak reisas dabbujis finnas nest pahr to, tahdi Latweeschu pateizigi saweem preelschneeleem un labba-darritajeem un fa daschās weetas ihstus pateizibas-fwehtkus fwehtijuschi saweem labba-darritajeem par gohdu. Fa Latweeschu prahtha-gaismu zeeni, to akal warr redseht no tahm stanahm, fa Mahjas weests neffis pahr jau' eetaisitahm skohlahm un Mahjas weests wehl to warr apleezinah, fa Latweeschu neween jo gaddus wairak

winnu aizina us sawahm mahjahn, bet arri pehr jaunas grahmatas, kahdas ween dabbujamas. Arritas jau deesgan redsams, fa Latweeschi tā us preefschu dsihdamees, jo deenas peenemmahs labflahschana un pahr to atkal Mahjas weefis jau deesgan sinnas dewis peerahdidams, zif Latweeschi dsimtas gruntes pirkuschi un t. pr. Woi tad schahda tauta fauzama par tahdu, kas nepateziga, kuhtra un tumfcha effoh? Nebuht! Scho wissu redsedams, Mahjas weefis meerigi scho sawu weenpadesmitu gaddu pabeids un preezigi zerre, fa ir jaunā gaddā winnam sawas tau-tas widdū peetizzigu un mihtu draugu netruhls, kas sawas durris winnam atwehrs un kā wezzu pasif-stamu draugu sanems. Mahjas weefis no sawas pusses apsohla, fa wintsch sawus draugus arri nah-koschā gaddā ustizzigi waddihs pa wissu pasaule, tas irr: teem ustizzigi stahstihis wissus pasaules notiklumus, jo schinnis laikos latram prahrigam un ap-gaismotam zilwekam waijag' buht pasifstamam ar pasaules notikumeem; teem stahstihis tāpat kā libds schim, wissu zittu, kas waijadfigs un kas derr pee wissadas dsihwes buhshanas. Mahjas weefis tadeht ar meerigu firdi eet jaunam gaddam pretti, apsinna-dams, fa winnam jau sawā sohna irr daschos der-igas mantas, ko jaunā gaddā saweem draugeem at-kal preefschā zelt.

Bet pirms no wezza gadda schikramees, arri pebz wezza eeradduma lai atskattamees us scha gadda politiku un ihsumā peeminnam, kas schinni gaddā wairak mehra leekams bijis. Wiss tas mums rahdihs, fa skaidra pateesiba tee mahrbi: „Pasaule pahret un winnas kahriba, bet kas Deewa prahtu darra, tas paleek muhschigi.“

Muhsu tehnu-semme, Kreewu Keisera walste, ta pirma, ko gibbam apskattihit un tē peeminnesim, fa Deewa muhsu augstu Keiseru schehligi glahbis no besdeewiga slepkawa rohlas un wissai semmei nogree-fis tāhs leelas behdas un nelaimi, kas zaur to war-reja iszeltees. Sinnams, fa augsta semmes-tehwa schehligi firdi tahds negants notiklums kohi apbeh-dinaja un Winnam libds wissi ustizzami pawalstneeki wissas basnīzās Deewam neffa karstu pateizibū par to schehligu glahbschanu. Ar scho notiklumu to wal-stibas-blehsciu kauns padohms pilnigi nahza gaismā fa wissi tee negantneeki tilka isfekmeti un sawu no-pelnitu sohdu dabbuja. Pebz scha behdigia gaddijuma 17tā April peedsihwojam to leelu preeku, fa paschu augstu Keiseru sudraba-kahsas dabbujam swinneht ar ihstu pawalstneeki preeku. Wehl paschā ruddeni libds ar augsta Keisera augstu nammu peedsihwojam to preeku, fa augsta Krohna-mantineeka Besarewitscha Leel-firsta Aleksandera Aleksandrowitscha kahsas ar to Dahnu prinzeffi Dagmaru pa wissu leelu walsti tilka no-swinnetas ar augstu gohdu un firsnigu pateizibū us mihtu Deewu, kas muhsu firsnigi mihtoteem Keise-reem pebz daschahm gruhtahm behdahm un firds-sah-pehm tahdus faldus preekus peeschlihris. — Kad nu

wehl gribbetum tē peeminneht wissu to labbu, ko pa-walstneeki zaur augsta Keisera schehligi un gudru waldischana panahkuschi, tad mums tē ruhmes peetrustku; bet tas jau latram sinnams un latra pa-walstneeka firdi eerafslhists us muhschigu peeminnu. Liskai to peeminnesim, fa ar teem jauneem likkumeem uo 19ta Februar f. g. augstais Keisers nodohmajis Widsemmes, Kursemmes un Iggauu semneekus ee-zelt jo pilnigā brihwibā un teem wairak brihwibas un waffas doht, pebz sawas labflahschana dsihtees. Lai nu gan eesahkumā schis darbs ar to jaunu ee-taifschana dascheem leekahs buht par gruhtu un ne-isprohtams, gan pehzak eeraudsishs, fa tas pascheem ween buhs par labbu. — Lai gan arri flapja was-fara muhsu semmturrus isbeedeja, fa jau fahla doh-mah, ruddeni buhschoht flista plauschanu, tomehr tē atkal israhdiyahs, fa Deewa dohmas naw wis muhsu dohmas un winna zelli naw wis muhsu zelli; jo kad ruddens peenahza, tad wissa mastizziba tilka ap-launeta ar baggatu plauschanu — lai gan mums pilsfehntneekem tas naw fajuhtams, tadeht, fa laubis ar dahrgu tirgu eesmekkejusches, no ta ir taggad neatlaishahs un mums par sawahm waijadibahm, ko no semmturreem pehklam, tas pats dahrgs tirgus jamakfa. — Weenigi Winnu-semmes seemeta pusse zaur daschu gaddu flisku plauschanu nabbaga laudihm usgahja tihrais bāds, ko kristigas firdis un dewigas rohkas zif spehdamas luhsloja apslahpeht. Kree-wu-semme, kur laubis newiffai sen no dsimtbluhshanas atswabbinati, tee ar milsu sohleem eet us preefschu gaismai un labflahschana pretti, tā, fa pa mas gaddeem lepnee ahrsemneeki muhsu leelas walsts tautas us-skattihis pawissam zittadi ne kā libds schim un winnu leeliba un pahrgudriba tilks aplauneta. — Beidoht wehl jaypeeminn, fa muhsu firds-drohshcheem farra-wibreem schinni gaddā isdeweess neween tohs nemee-rigus Kokondeeschus Afias rohbeschās pee meera pree-speest, bet arri winnu nahburgus, pahrgalwigohs Bu-chareeschus tā pasemmoht, fa tee us preefschu us tah-dahm kildahm wairs newarrehs dohmaht. — Gesim nu dohmās par rohbeschahm pahri un apskattisim tā papreefsch.

Wahzsemme. Scho gaddu eesahkohit, nebuht newarrejam dohmaht, fa tē tahdas leelas leetas un pahrehtischanas notifshoht, kā effam peedsihwoju-schi. Pruhsciu waldischana ar Ehstreikeem, kā sinnam, nahza enaidā Schleswig-Olsteines deht, jo Ehstreiki nebuht negibbeja wehleht, fa Pruhsciu to paturretu un zaur to spehkā un leelumā pee-augtn. Turkscht arri Wahz walstu beedribas likkumi, kas 1815tā gaddā dibbinati, Pruhsciem stahweja pretti, un tamehr schee likkumi un schi beedriba pastahweja, tamehr Ehstreiku Keisers bij tas leelakais pawehletajs pahr wissahm Wahzsemmes walstehm. Kad nu sinnams, fa neween Ehstreiki, bet arri zittas Wahzsemmes walstes Pruhsciu nodohmai zehlahs pretti un tā kad iszehlahs Pruhsciem farshs ar Ehstreikeem,

kas — flawehts Deews! ahtri us gallu steidsahs neween zaur to, ka Bruhfchu farra-wihrem bij labbaki farra-eerohtschi, bet arri zaur to, ka Bruhfchu farra-wihri paschi bij labbaki mahziti ne ka Ehstreikis leeschu farra-wihri. Bruhfchi neween Ehstreikus us-warreja, bet ar scho farru un uswarreschanu arr' is-nihzinaja to wezzu jau eetruhduschu wahzwalstu beedribu, ta, ka nu eeetaisahs pawissam jauna beedriba, sam Bruhfchi paleek par waddoneem un Ehstreiki no wiffas wahzu beedribas paleek pagallam israiditi ahrā. Tāhs wahzu walstes, kas līhds ar Ehstreikeem Bruhfcheem pretti zehlabhs, pasaudeja sawu pastahwibū un tikkla Bruhfchu semmei peedallitas klah un jauna beedriba taggad ar wiffu spehku darbojabs pee ta, sawus jaunus līkumus dibbinah. Sinnams, ka Schleswig-Olsteine taggad bes nekahdas runnas pa-leek peedallama pee Bruhfchu semmes un Bruhfchi zaur to farru wairak panahluschi, ne ka preeksch ta farra fabroja un prassija. — Ehstreiki neween sawas teefas pee Wahzsemmes pasaudeja, bet schinni paschā reise arr' to dalku, kas tai no Italias bij rohkā, wiffu Wenezias semmi, pasaudeja un ja farfchs ilgali buhtu pastahwejis, tad teem arri Ungaru semme buhtu iszehlees leels dumpis. Zaur to, ka farfchs ar Bruhfcheem pabeidsahs, arri Ungaru dumpja no-dohma isnihka, pirms tee bij falaffijuschees kohpā. Taggad Ehstreiku tautas un semmes turr' leelo walsts runnas-deenu, bet neka wehl newarr ar waldischanu faderreht weenā prātā. Lai Deews palihds, ka ar jaunu gaddu teem isdohtohs pee meera tilt.

Italia leelas leetas notifikuschas un wehl gai-damas. Italia sawu senn fabrotu Weneziu ween-reis dabbujuse par sawu un to panahluse bes kahda leela puhlina. Italias lehnina walstei til wehl at-leek Rohma ar sawu aprinki, ko wehl lehnina walstei peedallih un lai gan tā rahdahs, ka lehninisch Wiltors Emanuels pehz tāhs nemas nelahrojoh, to-mehr ta patte no fewis warr eelrist winna marrā. Franzuschi keisers Napoleons pehz sawas apfohlischanas, ko preeksch diweem gaddeem Italias lehninam apfohlisis, sawu farra-spehku no Rohmas aisdewdis prohjam un nu Rohma neapfargata palikuse. Sinnams, Rohmai paschai saws spehks arri deesgan, bet tas spehks naw ustizzams, jo Rohmas eedishwotaji wiffi labprah griboht saweenotees ar wiffu zittu Italiu sem weena lehnina waldischanas. Kā ar to us preekschdeenahm israhdiſees, us to gan ilgi wairs nebuhs jagaida.

Franzijsa schogadd' arr' nelahdu farru naw tur-rejuse, bet tai isdeweess puſſlihds par ſchlihreju buht starp Ehstreikeem un Italiu, jo Ehstreiki negribbedami Italeescheem saweem eenaidneeleem, teefcham rohla doht to, ko tee prassa, Weneziju aldeva Franzuschi keiseram Napoleonam un fchis to tad, pats newarredams paturecht, aldeva Italeescheem. Gan nu Napoleons arr' pee ſcha ſtrihdinga tihloja few ko eemantohit no Wahzsemmes, par ſchlihreju usmesdamces,

bet Bruhfchu lehninisch tam atteiza, ka ne vīrlsta plattumu no Wahzsemmes nedohschoht prohjam. Napoleons, kam drohſchiba truhka, ar ſihweem waherdeem usmahltees, palikka meerā. — Meſikā arri Franzuschi warra nīhzin nīhfst, un keifers Makſimilians draude sawu waldischanu nolikt un wiffa paſaule ispaudeht, ka Napoleons effoh vihrs, kas wahrdū neturra. Winsch tam effoh apfohlisis, sawu farra-spehku til ilgi tur atſtaht, famehr ta jauna Keisera walsie buhſchoht ſtipri nodibbinata, bei taggad pats winsch tohs grib-boht west mahjā. Keifers Napoleons atkal teek ſpeests no Seemet-Amerikaneſcheem, ka lai winsch bes laweschanahs sawu farra-spehku weddoht atpaf-kat us Eiropu un lai ne-eemaſitohs Amerikas dar-rifchanās. Kā nu darrhīt un lam iſtapt? Tad nu jau jadarra, ka Amerikaneſchi pagehr, jo zittadi tam warr notikt leela flahde. Tā wehl daudj zittas weetās Franzuscheem nemas negribbahs isdohtees lahgā, un rahdahs, itt kā takeisera walſtiba, kas ar tahdu leelu gohdu eefahkabs, atkal gribbetu niht ahrā. Leiz, ka Franzuschi walsts eedishwotaji paschi palekoht nemeerigi un ka keifers gribbedams winna galwas us zittahm dohmahm pagreest, fabkoht ſawa farra-spehka buhſchanu paſrgrōſſiht un pawissam zittadi eetaiſht. Neſenn keifers Napoleons bij gauschi ſlums un wiffi nahburgi jau bihjahs, ka, kad keifers no-mirtu, warretu Franzija atkal pehz wezza eeradduma iszeltees leels dumpis.

Englandē ſchogadd' tas preeks un gohds no-thzis, ka tas ilgi deesgan isprohwehts darbs ween-reis' isdeweess, tas irr, to juhras-telegraſu wilst zaur juhru līhds Ameriku. Deesgan tas naudu makſajis un daschi gaddi pa-ees, famehr to welti tehretu naudu atpelnihs. Bet kā jau arveen paſaule, kad kahds ko labbu isqudro un istaifa, tad zitti paklat us to dīennahs, tā arri tē. Zitti nomannijuschi, kahda labba yelna ar tahdu telegraſu teekloht, jau zeffotees kahjās un dībrotees wehl trihs tqhdus kabelus jeb telegraſa wirwes Atlantijas juhrā gremdeht. — Wehl tas Englandē wehrā leekams, ka dumpigee Fehneſchi Thru-semme, waldischanai raises darra, ka arveen waijag' pahr teem nomohdā buht un paklat luhloht, lai dumpis pateesi neiszellahs.

Spanija ar Amerikaneſcheem sawu kīdu wehl pawissam naw beiguse, jo Amerikaneſchi paſrleeku lepni, nemas negribb galwu paſbziht preeksch ſa-weem wezzeem waldischeem. Bet jo leelakas ruhpes Spanijas waldischanai ſawā paschā semme, kur pilnigs dumpis kātru reiſ warr iszeltees kahjās, lai gan generala Prima dumpja eefahkums nebij is-deweess. Kad Spania ſawā wezzā tumſibā paliks, tad jau nelahdu meeru nepeedſiwohs; jo gaifmu jau wairs nenoturrehs, kad ta kur pa durru ſchlihbinu dabhu eefpihdeht eelfchā. Līhds ſchim Spaniā ar ſkohlahm un kauschu apgaifnoschanu ſtahwoht tohti ſlikti, kohti mas par to gahdahts un tadeht naw nekahds brihnumis, ka tumſibā noteek tumſibas darbi.

Dahnu lehnina augstai ziltij notikka tas gohds, la pascha lehnina prinzeffi Da gmar u apprezzejamuhfu augsts Krohna-mantineeks Besarewitsch Leefirsts Alles-fan der Allesfandrowitsch. — Dahnu walsts taggad meerā sawas walsts labbumu kohyj un winnai apsohlita ta seemela dalka no Schleswigas — ja schahs eedjhwotaji paschi wehlechotees atpaaklaat greestees.

Turku walste schogadd arr' eet raibi un pussmehnesis bahrgi teek apdraudehts no dumpja un neemera ugguns. Kandias-fallā dumpis wehl scho-gadd' naw isbeidsees un eewelkahs jaunā gaddā eelschā; sultanam naw spehka to sawaldih, jo karra-spehks jasubta arri us zittahm pufrehm un walsts datlahm, kur wissur pawalstreeki us dumpi gattawi. Deews sinn, fa jaunā gaddā klabsees. Wallakia, jeb Rumania Hohenzollera firsts itt laimigi palikka par gruntigu waldineelu um sultanam faut negribbe-juscham waijadseja to apstiprinaht.

No **Greeku**, **Sweedru**, **Portingales** un zittahm masakahm Giropas walstehm naw nekas wehrā leekams. — No Giropas iseijoht, to wehl peeminnesim, fa ta pehrnā gaddā no Asias nahkdamanikna kohlera-sehrga schogadd' wissu Giropu pahrstai-gaja un wehl pawissam ne-effoh mittejusehs.

Asia gan leela pasaules-dalka, bet kad tur wairak nemahzitas un tumfchas tautas ween dsihwo, kad mas kas no turrenes wehrā leekams bija dsirdams. Japanas walste schogadd' winnas laizigs waldis-neels jeb Taituns nomirris un jauns winna weeta-zelts. Patte semme jo deenas jo wairak eepasihstahs ar Giropescheem un schee arween leelakas wallas un brihwibas tur dabbu. Kihnas leela walste dum-pochana un nedrohsha dsihwe wehl naw beigusehs un to arr' pawissam newarr zerreht tahdās semmēs, kur pagani un paganisski liskumi walda. No Rih-ta-Indijas tik to effam dsirdejuschi, fa tur zittos aprin-kos breefmigs bads kaudis mehrdejoht. Pahr Bucharu walsti effam jau peeminnejuschi.

Afrika. Urri te pa leelakai dalkai tumfiba walda un tadeht ir no schejenes mas lo effam sin-naht dabbujuschi. Abessinia keisers Teodors weenreis' tohs Giropas wehstneelus tak palaidis-walstā un ko schee tur zeetumā iszeetuschi un isredsejuschi, pahr to sawā laika jau effam runnajuschi. Egip-tes wize-lehniasch nesenn fatafisees sawu walsti un waldischanu eetaischt pebz Giropas mohdes, bet wehl newarram ihsti tizzeht, fa winnam tas isdohsees.

Amerika. Amerikas brihwawalstu longresse strahda wehl arween sawu fajukschu buhshanu is-lihdsinah, bet gruht tai nahkahs to isdarriht tadeht, fa winnu taggadejs presidents Dschonfons no Lin-kolina zetta pawissam noschkebees un dumpineelus Deenwidd'neelus aissahw; winsch gribb labba prahtha ar teem islihdsinates un teem, kas sohdu pelnijuschi, nekahdu sohdu nedoht, ir pascha wehlu-walstneelu presidenta Dahwa prozeffi wilzina no weena laika us ohtru, itt fa gribbedams to bes kahda sohda pa-

laist wallā. Sinnams, fa zitti Amerikaneeschi tam wissam tureahs pretti; tadeht gribb presidentam zittu warru ataemt nobst un paschu apsuhdseht pee sawas augstakahs walsts teesas. — Te arri japeeminn, fa Seemet-Amerikaneeschi, kas Kreewu walstibas leelee draugi, sawus wehstneelus bij suhtijuschi, muhfu augsto Keiseru apsweizinah un laimi wehleht, fa Deews winna dahgu dsibwibu til schehligi pasarga-jis un isglabis no sleykawa warras-darbeem. Ar lahdus gohdu un mihestibu Kreewu-semme schobhs wehstneelus sanekma un apzeenija, to jau sinnam, un Amerikaneescheem tas wiss paliks muhshigā peeminnā. Mekfikas jauna keisera walsts, fa flaidri parahdahs, pawissam fajuksuse un ar misu sohleem steidsahs sawam gallam klah. Ihpaschi schinni gadda gallā wissas tahs sinnas no turrenes irr fajukschas un flaidri newarr sinnah, zif ilgi keisers Maksimilians paliks sawā jaun'eetaisitā walste. Taggad tam paligi astahjahs, keisereene patte nelaimigā wahjibā krittuse, lahdus meers un lahda patilshana tad winnam wehl warr buht tur palikt, kur wissap-fahrt prettineeki to apstahjuschi? — Ir zittas Amerikas walstes schogadd' strihdini naw truhkuschi, bet pahr teem mas ween lo effam sinnah dabbujuschi.

Australia schogadd' nekas ihsti wehrā leekams naw gaddijees.

Lahdu taggad to sinnamu pasaule astahjam un warram labbi gan paredseht, fa ir nahloschā gaddā strihdini un nemeeri nepeetrubhs, pahr ko buhs ko stahstiht un ko lassicht. Lahda jau irr pasaule; jo lai gan meera-wehstneeschi weenunehr un jo deenas wairak ya wissahm pasaules dalkahm staiga un pub-lejahs, kaudis west pee ta ihstena meera-awota un darbojahs tohs sapulzinah sem ta Meera-Leelunga karroga, tomehr mas ween schis darbs eet us preef-chu un wehl dauds, dauds buhs jazihnahs, lamehr tiks pee mehrka, lamehr notiks tas, kam waijaga notift un kam janoteek, faut arri debbehs un semme sustu.

Ta nu Mahjas weefis schinni gaddā no lassita-jeem atwaddahs, un teem wehle laimigu un no Deewa swehtitu gaddu! Mehs apgahdataji pateizam wisseem saweem mihleem palihgeem, kas mums palihsejuschi tapat pee Mahjas weesa rafstishanas, fa arri pee is-plattishanas un tohs atkal luhsam, lai ir us preef-chu sawu rohku neatraui! Mihli tautas draungi! Tizzeet, fa naw wis weegla leeta, ikneddelas tahdu lappu sagahdaht un drihs buhtu ja-apstahjahs, ja weenam pascham ta nastu buhtu janefs. Pee tik lehta tirgus, fa Mahjas weefis maksa, arri us nekahdu leelu pelau newarr zerreht, ihpaschi schinni laika, kur wissas waijadsibas tik dahrgas paliklusbas un gandrihs ar satru deenu jo dahrgalas paleek. Pee wissa ta publina wehl dauds nepateizibas, neewaschanas, apsmeeschanas un waijashanas arri japanefs, zaue ko drihs tahdu darbu warretu apniht, ja mehs neapsinnatumees, fa strahdajam saweem tuwaleem

par labbu un fa no pafausneekeem zittadu algu jau newarr fagaiddiht. Sinnam arr', fa leelaka daska labprahf fanem, fo teem fneedsam un redsam arr', fa muhsu puhles naw wis weltas, bet fa schur un tur augli redsam. Un sad no tahm wairak tuhfschahm lappahm, kas teek laffitas, tikkai ta simta daska pastrahdatu to, us fo ta pafaulē laista, tad mums algas un atmaksas deesgan.

In jaunā gaddā gribbam wissa spehla us to dsh-tees, fa muhsu lappa laffitajeem buhtu derriga un patihkama un fa nekahdas derrigas finnas tai netruhltu. Gan wehl newarram finnaht,zik leels muhsu laffitaju skaitis buhs, tomehr eesam plazzī ar to zerribu, fa kaunā nepalifsim, jo muhsu tauta deesgan labbi atfinnuse, fa schinnis laikos prahlangs zilwels bes laika-raksteem newarr dshwoht.

Laffitaji un rakstitaji jo deenas eet wairumā un ta jau labba shme us to, fa tauta pee-aug wissa labba atshchanā. Deews schehligais ween lai palihds, fa wissi wahrdi, darbi un rafsti eetu pa to ihstu zellu, kas aishwadda us to ihstenu galla mehri: fa effam un paleekam ustizzami pawalshneki, sawai augstai waldishchanai, derrigi lohzeiki un beedri sawahm draudsehm un fa effam ihsteni Deewa behrni un ihsti krisrigas draudses lohzeiki. Ja ta dshwofim un' darrisim no wisseem grehka zesseem atkahpdamees un fargadamees, tad teescham mums wis netruhks laiziga lablahschana un gallā panahfsim arri to muhschigu, paleekamu tehwa-semmi, fur wairs nerakstitajeem buhs jaraksta, nedj laffitajeem jalassa — ar wahrdi falloht: fur buhsim brihvi no wiffahm raihahm. Us to lai Deews mums wisseem palihds!

A. Leitan, Mahjas weesa sagahdatajs.
C. Plates, Mahjas weesa drisketajs.

* Par semkohpibas beedribu.

Tai 14tā November Behsis sapulzehahs Widsemes deenwiddus pusses semkohpibas beedri us farunnu. Schahs farunnas un tee padohmi, fo winni tur nehmahs, irr augsti teizami un lohti derrigi un wajadfigi:

1) Winni farunnajahs par dselsu-zellu, fo wajadfigi taisht no Rihgas us Lehrpatu un fa schim zellam buhs eet gare Behshym, Walmeeru un Walku, lai gan tas drusku wairak maksttu, bet tas labbums irr dauds leelaks par scho makfas wairumu. Schis padohms irr lohti teizams un peenemmams.

2) Par pirmu Widsemeekeem semkohpibas beedribu preefsch semneekeem. Lai Deews palihds pee schi labba darba!

3) Par derrigu semkohpibas awisi, kurrā Latweeschu, Wahzu un Iggaunu wallodas weena prett ohtru stahditas preefsch Widsemeekeem, Kursemeekeem un Iggauneem, un fo diwreis pa mehnest gribb isdoht.

4) Par willas kohpschanu un fa ta papilnam us nahlamu israhdischanu weddama.

5) Par naudas krahjumu lahvehm us semmehm fur arri mas naudas no 3 libds 1 rubli warr us intrefsehm isdoht. Tahs buhtu fa zeems, fur seltu taisa preefsch wisseem Widsemeekeem, kas tohs pamaam padarritu par Seltsa-Leijeescheem.

6) Par mahju un ehlu apdrohfschinajumu preefsch ugguns grehka.

7) Par jaunem beedreem, kas tikkai beedribā us nemiti.

Weidsoht wehl par dselsu-zelleem, fur arri peeminneja Behrnawas-Tessines-Ruhjenes dselsu-zellu, fur ar firgeom gribb braukt 20—25 werstes par stundu.

Br.

* Pehteris un Tschaukste.

Tschaukste. Ko dohma, Pehter, woi schi seema pastahwehs?

Pehteris. Kas nu to warr galwoht! Tikkai wehletees gan warram, bet — Deews ween irr tas, kas to spehj peepildiht un isdarrith!

Tschaukste. Tas gan teef. Svehfti un jau-nais gads jau pee durrihm, bet wehl kreeta seema negribb eestahtees. Un zaur to tirgus pawissam flits, fa nekas newarr peenahlt no ahrenes. Winna neddel' man kahds pasihstams no Walmeeres pusses bij ee-brauzis ar raggawahm; bet patlabban wiss seemaszelschs us reis' nogahja un nu wihrs nesinnaja, fa sawas eepirkas prezzes un fa sawas raggawas dabuht us mahjahm, jo nu waijadseja wahgu.

Pehteris. Woi sinni, fo es wakkas dsirdeju no Bn. fullaina? Kahdas trihs schiffchas effoht lee-ljuschahs mums mehli pa palausi israut ahrā, erro-damahs pahr muhsu wianf'reiseju sarunnaschanohs. Til ween schehlojotees, fa muhs nepasihstoht.

Tschaukste. Lebe! Neba mehs eesam winnahm rahditees paschi. Bet pee ta tak skaidri redsams, fa mehs ne-effam mellojuschi; jo kas neko neapstnahs, tas ne-errofes. Kam akmins trahpijis, tam fahp, — kas irr slims, tam ruhktas sahles reebj — bet derr.

Pehteris. Sinnams, us tahdu wihs jau wezzakeem nebuhtu brihw sawus behrus apraht, mahzitajeem nebuhtu brihw grehzinekus pamahziht, teesas nedrihsstetu liknumu pahrfahpejus sohdiht un pehdigi — neweens nedrihsstetu us eelas parahditees, nedj drohschs buht sawā dshwokli, kad katram buhtu brihw darriht, fa wihsch gribb.

Tschaukste. Klauf, Pehter! Mums tak ab-beem buhs sawi svehtku pihragi un saws gabbals gassas arri, — bet fa lai us svehtkeem preezajahs muhsu darba-beedris Ohsolisch, kas pirmejā ledon kisdams kahju lausis un taggadin wehl pee semmes gust, — bes pelaas un kam tomehr seewa un trihs behrni mahja?

Pehteris. Jau es wakkas ar sawu seewu par teem nabbadfineem pahrunnaju un nospreedam no

ſawas nabbadſibas teem dahwinah̄t poħdu miltu un ſchlinki gallas.

Tſchaukſte. Tad jau es newarru palkata palift. Es teem weddichu kahdu puſſ wesumu malkas un wehl ko zittu no ehdamahm leetahm, lai zilwezini kaut zik warr elpetees, kamehr wiñsch pats teek gluschi weſſels. Sahloht jau gan ar kruſſi apkahrt eet, bet tik ahtri wehl strahdneels nebuhs.

Pehteris. Ta nu gan ta familija, ko mehs zik ſpehdami gribbam eepreezinah̄t, bet zik dauds wairak tahdu naw muhsu leelas pilſehtas dakkā. Gan nu latram warretu tikt ſawa dakkā, tad wiſſi tee, kam wairak pee rohlas, us tahdeem behdigeem dohmatu. Bet Deewamschehl, kas pats gruhtibas un truhkumu naw zeetis, tas mas us tahdeem behdigeem dohma, tahds nemas newarr ſaprast, kas truhziba effoht. Tee nekaunigee nabbagi, kas wairak irr tee ſlinkee deenassagti, kas ik brihschus zittu durris wahrſta, pehz dahuwanahm luhgdamees, tee drihsak ko dabbu, bet tee pateefigi nabbagi, kam kauns deede-leht, — tee daudsreis' zeefch to ruhktalo truhkumu, ja Deems pats fa par brihnumu kahdu ſcheligu zil-welu teem nepeeraida flaht, prohti tahdu, kam tas ween irr tas ihſtais preeks, behdigeem affaras noſchahweht.

Tſchaukſte. Teesa gan, braht, teesa gan. Daschs, kad pahri rubku paſaudejis, jeb kad ſaglis tam kſchu pahrluhkojis, gan mehdſ fazzih: „labbaki es to buhtu adweis nabbagam,” bet kad tam wiſſa manta rohla, tad zittadu dſeeſmu dſeed un tik dohma pats us ſawu wehderu un masku ween.

Pehteris. Tu peeminneji ſaglus — nu deen, tihri bailes mah̄j, fa ta nefreeta fehla taggad eet wairumā: neweena deena ne pa-eet, kad Rihgas wahzu awiſes nebuhtu laffams, fa tik un tik weetā ſagti eelaufſchees un tik un tik leelu ſahdsibu iſdarrijuſchi. Gan teiz, fa ſagti effoht wairojuſchees zauro, fa taggad tik aplam dauds ſchenkes, kas deenassaglus willina us palaidigu diſhwit, gan atkal: fa ſchihdi taggad tik dauds te effoht, kas ſagtas leetas lab-praht fanemmoht un prohtoht ta aifflappeht prohjam, fa nekahdā wiħse newaroh̄t kert.

Tſchaukſte. Kas nu mums to dohs iſmanniht, woi ſchihdi woi ſchenkes pee ta mainigi, bet to wehletu, kaut jel fatrureis' tahdus farratawas putnus dabbutu notwert, tad ar laiku tq fehla tak iſniħltu.

Leez wehrā.

Latweſchu rakſti beidsambs gaddos dauds us preefſhu gaħjuſchi, gan awiſes, gan arri grahmata ſitta palkat zittas rohdahs. Bet ja Latweſchu rakſtu ar zittu mahzitu tautn rakſteemi falihdinam, tad pateefi jaſafka, fa teem wehl maſums un tee paſchi pa leelakai dakkai jaunibas rakſti, kas gandrihs wiſſi no wahzu waſſodas pahreſte. Zittahm tautahm irr ſawi meiſteru rakſti, kas jo iſflaweti un zee-nati, ic tahdi, kas jau gaddu ſimtenus wezzi un dauds waſſodas pahrtultu, wehl arween tohp ar patiſchau laſſiti nn atkal laſſiti un pateefi, tohs arri warr laſſiti un bes apniſchanaas atkal laſſiti un no teem dauds mahzibas

ſmeltees. Tā jau wezzeem Grekeem preefſhu gaddu tubſtoscheem irr ſaws Homers, Nohmueekeem Horaz, Italeeſcheem Dante un Taffo, Wahzeem Goethe un Schillers, Angleem ſalespiars (laſſi Schelvpihrs), Fraueem Rouſſaus, Kreeweem Puſčkins u. z., ja wiſſus vee wahrda ween fauſtu, jau leelu, heſſu grahmata veerakſtitu; bet kad wiñnu rakſtu weenā weetā falrahtu, tad it jo leelu nammu peepiſlditu. Latweſcheem no wiñnu rakſteem lohti mas un gandrihs nekas wehl naw paſiħtams; tadehk eſmu apneemees tohs jo iſflawetu rakſneeku zeenitu rakſtu pahrtul-koht un pa laika metteem pa dakkai drukka laift. Jauna 1867tā gadda meħġinadams peezas taħdas grahmatas liſchu drukkaht un lai warretu finnabt, zik to laſſitaju raffees, tadehk kas taħs grahmatas wehlahs, lai apstelle wiſſ-wehlahli libds Februar meħneſim Jelgawā pee Steffenbagen un Deħla kungeem par 1 rub. 50 lapp. uu lai uſdohd flaidru un riſtiqu adreſſi, la pehz bes kahdas juſħanas latram peefuhtih warretu. Kas wehlaku apstellehs, tam ne-warram galwoht, woi pirmu grahmatu mas jeb tikkai par dahrgaku masku ſpeħfim apgahdabt.

Ka teiž, pahreſchu tikkai jo iſflawetu un zeenitu rakſneeku jaunkus rakſtu, gau faſtitā gan arri briħwā waſſodā, pirmu grahmata eefahndams ar kahdu dakkai no Fr. von Schillera Wallensteina, oħra grahmata tad buhs atkal zits rakſneeku u. t. j. pr. Kas taħs grahmatas pehz beeſafā wahfā eefet gribbetu, tas lai neleek wiſſas kohpā ee-fet, bet lai gaida, kamebr waħraf rakſtu falraħħabs, la kah-tru rakſneeku pa dakkai favrup eefet un ta ar laiku ne-willoħt ſewim jaunku grahmatu krahjumu eegahdatees warreiu. Jo wairak to laſſitaju raffees, jo beejakas arri taħs grahmatas buhs. Kas 10 eksemplarū kohpā apstellehs, tam weenpađenito pa welti peefuhtisim. Schihs grahmatas buhs preefſhu pee-auguscheem, jo wairak tahdeem, kas flohloti un ar apdohmu laſſamas.

Jelgawā, Dezemberi 1866.

E. Stahlberg.

Atkal jauna grahmata.

Pee Mahjas weesa drikketaja Plates lunga patlabban gattawa paſiħka ſkaista grahmata preefſhu behrneem ar ſchahdu wirraſku:

Maſu behruu luħgħan,

ar dewiñpažmit bildehm puſčkotas. — 24 lapp. p. Dabbujama grahmata-bobdē pee ſchahlu-wahrteem Nr. 24 un maſfa 10 lapp.

Andeles-ſinnaſ.

Rihgħ, 21mä Dezember. Kad taggad atkal ſeemas-zejh għad-diees un daugawa arri atkal aifallu, tad gan warr zerreħt, fa-weiñneeli wairak penahlo ar ſemniżi prezżeem, kas lohti wajjadigas.

Linni libds ſħali deenai pawiſſam irr peewisti 15,500 birkaw. Maſfajha par krohna linneem 48 rub., par krohna balteem 51 rub., par puik krohna 50 rub., par balteem 53 rub., par ſmalteem puik krohna 53 rub., par gaſſeem 54 rub., par ziņi krohna 55 rub., par gaſſeem 56 rub., par bralla 42 rub., par puik bralla 44 rub., par gaſſeem 45 rub., par dreibad 34 rub., par puik dreibad 45 rub., par birkawu. — Kannepes tiffa maſfatas ar 36 libds 38 rub. par muzzu. Sahls maſfajha par laſtu 108 rub. Silkes maſfa 160 un 154 rub. par laſtu, lam 18 muzzas.

Us tirgu wehl dabraq zenna ween walda. Sweeſis 5 r. 25 lapp. un wairak par poħdu. Buħlu gaħxa mas atroħħama, wiſſwa ħaż-za iri Kreweu-femmes un maħbi 2 rub. 25 lapp. libds 2 rub 50 lapp. par poħdu. Puhrs ruđsu-miſtu maſfajha 2 rub. 30 lapp. Puhrs puṭra īmu 3 rub. Puħes kweeſhu-miſtu, kurſemmes 4 r. 40 r. Mostawas 6 rub.

Raudas papiħxu ſu maſfajha: par walſis bankbiletehim 78 rub., par Biċċi-ſħieħ-grammati, uſſallamahm 97 r., par neuſſallamahm 91 rub. un par 5 prozentu billetehim no 1ma lenejuma 112^{1/2} rub. no oħra lenejuma 106^{1/2} rub. Par Rihgas-Dinaburgas djeſlu-jebla až-żiġi 116^{1/2} rub.

Kuggoſħana ſhogadd' irr pabeigushehs. Pawiſſam irr atmabluſi 2340 un aigħiġi ſu 2355 fuggi.

Graudinachanas.

Kad tas pee Dubinskas-muischās pēderrīgs puijs Jahn Tschakkar no 2tra Janvar f. g. bes pafes dīshwo, kā arri sawas frohna-maikaschanas neispildijis un winna mittellis schai pagasta-teefai nesnams irr, tad tohp zaur scho wissas pilsehtu un pagasta polizejas teesas us-aizinatas, kā ja winnu kur useetu, to pa-schu bes kaweschanas schai pagasta-teefai pēfuhiti.

Dubinskas-muischā tāi 16tā Dzbr. 1866.
[Nr. 54] Preelchf. J. Vilniht.
Pee. J. Čhner.
Skrihw. Spund.

Wissi pee Dubinskas-muischās walsts pēderrīgi un ahrpūfs schabs walsts roh-becham dīshwodami walsts-lohzeiti no wihereschu lahtas, kas eeksch rekruschi dohshchanas gaddeem stahw, tohp zaur scho usaijuoti, tāi 3schā Janvar 1867 preelch-pūfsdeenas pulsten Duos Dubinskas-muischā bes lahdas atrauschanahs fanahlt pee rekruschi lohsehtanas.

Dubinskas-muischā tāi 16tā Dezbr. 1866.
[Nr. 53] Preelchf. J. Vilniht.
Skrihw. Spund.

Wisseem faveem miheem drangeem un pafihstameem webleju preezigu jaunu gaddu.
Adolf Wetterich (Frey).

Labs, ustizzigs, neprezzehts
kalps, kam labbas leezibas, war pafihwigu weetu dabbuht pee Mahjas
weesa drilletaja C. Plates.

Muschamu deegu magashne
pee gulbja,

Rīhgā, kalku-eelā Nr. 19, netahk no
rahtuscha, pa kreiso rohki, kad us ahrū
eet.

Wisseem drangeem un wehwereem teek
sunams darrichts, ka schinni magashne
war dabbuht auschamus deegus

no wissadeem nummireem un wissadas
pehrwēs par lehtako un taifnu mafsu,
fabrika jennu, turkscht galvoju, ka tāhs
prezzes iri tālin labbas un tadeht drohshci
tizzi, ka latris virzeis ar mannu prezzi
un tirgu buhs pilnā meera. 1

Turpat arri war dabbuht gattawus
jupēnus un lakkatus un wissadas zittas
prezzes par lehtako jennu.

Us durwihm redsams balts gulbis.
A. A. Lebedew.

Aribledams redaktehrs A. Leitan.

No zensures atwelehts.

Englischu

magashne

luhds wissus Mahjas weesa lassitajus, to sche appalshā fluddinatu sunnū
wehrā līkt un peeminn, ka wissadi ammata rīhti, kā, sahgi, ehweles, kalti,
wihles, flihmeschi un zirri ar to nobildetu sīhmi papilnam tē irr atrohdami.

Sinna.

Neween Wahzsemme, bet arri paschā Englandē atrohdahs tahdi blehsci,
kas us faru slīktu prezzi wissu fit to stempeli, kahda irr teem senn is-flaweteem un pafihstameem fabrikanteem, zaur ko tad daschs ziliwels arri
muhsu semmes gabbala teek apmahnehts. Lai nu tahdas blehnas wairs
newarretu isdarriht, efmu ar weenu no teem wezzakeem un wissu-wairal
isflaweteem Englands fabrikanteem Sheffield vilssehtā notaifjis tahdu
kontrakti, ka winnam buhs us wissahm preelch mannas gruntigas Englischu
magashnes apstelletahm leetahm mannu, zaur kontrakti weenigi
man pēderrigu sīhmi jeb stempeli wissu fist. Schi sīhme tā isflattahs:

Par wissu to prezzi, us kuru schahda sīhme atrohdane, wāgru sangalwoht,
ka ta ihsteni labba un teizama; pirzeji katra jauna prezzes patia atraddihs
scho sunnū ar mannas rohlas appalshrafstu.

J. Redlich,
Riga & Sheffield

Mahju pahrdohschana.

Ulvish-muischā pee Limbašeem sīhds
Zurjeem 1867 wehl trihs mahjas warr
tīt pahrdohas. Turpat arri weena masa
mahja teek us renti isdohta un weens
krohgs pee jahrallas. Skaidrakas finnas
isdohs turpat ta muishas waldishana.

Kahdas 2000 kubil-assis smilts irr
weddamas un preelch tam teek usaijuati
strahdneki ar firgeom. Japeeteizahs us
1ma weishu-dambja, tāi muhra mahja
us pafcha stuhra pee 2

A. Badrow.

Lentschū muishā (Lenzenhof), Zehfu
kreis un Zehfu bgsnizas-draudse irr 50
slaujamas gohvis no Zurjeem 1867 ta
gadda isrentejamās; klahakas finnas par
tām dabbu pee Lentschū muishas waldi-
shanas. 3

Lentschū muishā tāi 15tā Dezember 1866.
Muishas waldishanas wahrdā: Lenz.

Baur scheem raksteem tē sunamu dar-
ram, ka ta sunnu- un fehlu-andele rahts-
funga E. v. Kröger mahja, leelsā smilchus
elā N 24, no 1ma Janvar 1867 ees us
teem wahrdeem Müller un Nefs, un
tadeht luhdsam farus andeles draugus,
lai arri us preelchū mums ustizzami paleek.
Rīhgā, Dezember mehnesi 1866.

J. Müller.
J. Nefs.

Zorra-muischā, Berrowas kreis, tohp
willas-kahrschanas maschines taistas un ir
dabbujamas pilnīga lahrtas par 600 r.
pee willas-kahrschanas meistereem E. Frei-
wald un Co. Conzew; turpat arri
war dabbuht maschinu lahrtawas par
lehtu jennu.

Ammakneki, kas gribb ns semmehm ap-
mestees, Brunawissfas meestinā, netahlu
no Bauskas, war par lehtu mafsu labbu-
fohrteli dabbuht. Peemeldetas war pee
Brunawissfas mahzitaja. 3

Drucklis pee Ernst Plates, Rīhgā.
Rīhgā, 23. Dezember 1866.